

Riktlinjer för kommunala bidrag till enskilda vägar inom Katrineholms kommun

Katrineholms kommuns
författningssamling (KFS nr 3.02)

Senast reviderad av kommunfullmäktige 2016-02-29, § 22

Beslutshistorik

Antagen av kommunfullmäktige 1984-06-25, § 115

Ändrad av kommunfullmäktige

1986-05-26, § 167

1992-11-23, § 190

1998-12-14, § 31

2016-02-29, § 22

Indexreglering av service- och tekniknämnden

Riktlinjer för kommunala bidrag till enskilda vägar inom Katrineholms kommun

Det svenska vägnätet består kommunala gator och vägar, statliga vägar och enskilda vägar. 2014 bestod vägnätet av totalt ca 58 000 mil vägar.

Vägarna är fördelade på ca 10 000 mil statliga vägar, ca 4 000 mil kommunala gator och vägar samt enskilda vägar som utgör den allra största delen av Sveriges vägnät med ca 43 000 mil vägar.

Det är väghållaren som har det juridiska ansvaret för en enskild väg. Ibland är en eller flera markägare väghållare, ibland fungerar organisationer som väghållare, exempelvis vägföreningar, vägsamfälligheter och samfällighetsföreningar.

En stor andel av de enskilda vägarna är skogsbilsvägar som i många fall inte är öppna för allmän motorfordonstrafik.

Bidrag till enskilda vägar betalas ut bland annat för att vägen ska hållas öppen för allmän trafik och för att underlätta för boende på landsbygden.

Väghållaren kan efter ansökan beviljas bidrag för drift och underhåll av olika slags vägar.

Cirka 7 700 mil enskilda vägar får statsbidrag, reglerat enligt förordningen (1989:891) om statsbidrag till för enskild väghållning. Sammanlagt är det ca 23 000 väghållare som ansvarar för enskilda vägar med statsbidrag.

Av Sveriges 290 kommuner betalar vissa ut bidrag efter beslut i kommunfullmäktige.

1 §. Inledande bestämmelser

Detta dokument innehåller normer för kommunalt bidrag till drift av enskilda vägar. Normerna baseras till största delen på Trafikverkets grunder för bidrag till enskilda vägar.

Väghållare och väghållaransvar

Väghållare för enskilda vägar kan vara:

- enskild markägare
- samfällighetsföreningar som är bildade enligt anläggningslagen
- vägsamfälligheter och vägföreningar som är bildade enligt äldre lagstiftning
- ideella föreningar som är bildade genom så kallade frivilliga överenskommelser

Väghållaren ansvarar för att de lagar och förordningar som gäller för enskilda vägar följs. Till exempel:

- Anläggningslagen (AL)
- Lagen om förvaltning av samfälligheter (SFL)

- Miljöbalken (MB)
- Bidragsförordningen
- Trafikförordningen (TrF)
- Lagen om offentlig upphandling (LoU)

Vid arbeten för en enskild väg har väghållaren ansvaret för åtgärderna som sådana, att samråd genomförs och att inhämta de tillstånd och dispenser som krävs.

Ansvariga myndigheter

Frågor om statliga bidrag hanteras av ansvarigt regionkontor hos Trafikverket.

Vägsamfälligheter bildas genom förrättning av Lantmäteriet.

Riksförbundet enskilda vägar är en opolitisk organisation som har till uppgift att bistå dem som arbetar med den enskilda väghållningen i Sverige, tillvarata de enskilda väghållarnas intressen samt representera de enskilda väghållarna gentemot politiker, myndigheter och organisationer.

Trafikverkets bidragstyper och vägkategorier

Statligt bidrag kan beviljas till enskilda vägar som årligt driftbidrag till väg eller färjeled, särskilt driftbidrag för underhållsåtgärder samt för byggande.

Vägarna har av Trafikverket delats upp i sex olika kategorier, A-F.

- A. Väg för fast boende inom landsbygdsområde, utfart eller vägslinga
- B. Väg för fast boende inom bebyggelseområde där vägen fungerar som uppsamlingsväg eller utfartsväg
- C. Väg för genomfart för andra än dem som bor utmed eller har del i vägen
- D. Väg för det rörliga friluftslivet
- E. Väg för normalt minst 25 fritidshus
- F. Väg för näringslivet

2 §. Förutsättningar för bidrag

Kommunalt vägbidrag kan beviljas till både enskilda vägar som beviljats statligt bidrag och vägar utan statligt bidrag.

För att beviljas kommunalt driftbidrag ska vägen vara av viss längd och det ska finnas minst en permanentbostad¹ vid väg eller vägsträckas ändpunkt.

Årliga driftbidrag lämnas till vägar som tillgodoser ett kommunikationsbehov för fast boende utanför bebyggelseområde.

¹ Med permanentbostad avses att den boende ska vara skriven på fastigheten enligt folkbokföringslagen och att vägen används året om.

Kommunens vägkategorier 1-3

1) Väg med statligt bidrag

Kommunalt vägbidrag beviljas som årligt driftbidrag till vägar i kategori A enligt Trafikverkets definition.

Förutsättning för bidrag är att vägen finns med på Trafikverkets lista över bidragsberättigade vägar.

Vägsamfällighet, vägförening eller enskild person som har varit bidragsberättigad eller har sökt bidrag men ännu inte beviljats behandlas enligt punkt 2.

2) Väg utan statligt bidrag

Vägsamfällighet eller vägförening ska vara bildad genom förrättning som funnit laga kraft och blivit lagligen registrerad.

Vägar med skriftlig överenskommelse behandlas under punkt 3.

3) Övriga vägar

Vägar som är utfartsväg till en fastighet, där enskild person beviljas bidrag eller skriftlig överenskommelse tecknats om bidragsmottagare

Väglängd

Vägen ska vara 500 meter eller längre för att vara berättigad till bidrag.

Bidrag kan även beviljas till avtagsväg till en sådan vägsträcka under förutsättning att den är minst 250 meter, samt att bostaden och vägens ändpunkt är belägen minst 500 meter från allmän eller bidragsberättigad väg.

Den bidragsberättigade väglängden kan räknas till en punkt högst cirka 50 m bortom den fast bebodda fastigheten² bostaden där det finns möjlighet att vända.

För väg som sträcker sig över två eller fler kommuner, kan bidrag beviljas till väg eller vägdel som ligger helt inom Katrineholms kommun samt är minst 500 meter eller längre.

Ej bidragsberättigade vägar

Bidrag lämnas inte:

- till vägar med totallängd kortare än 500 meter
- till vägar i kategori B-F enligt Trafikverkets indelning
- till uppsamlingsvägar för fritidsbebyggelse eller till vägar inom områden med detaljplan enligt plan- och bygglagen (2010:900). näringslivet eller det rörliga friluftslivet
- till färjeleder
- när det finns en annan väg som kan tillgodose trafikbehovet lika bra eller bättre

² Med fast bebodd fastighet menas att den boende ska vara skriven på fastigheten enligt folkbokföringslagen och att vägen används året om.

3 §. Bidrag till drift av enskild väg

Kommunalt driftbidrag betalas ut som årlig ersättning till barmarksunderhåll och vinterväghållning.

- Barmarksunderhåll omfattar kostnader för bland annat grusning, dammbindning, hyvling, sladdning, dikesrensning och beläggningsunderhåll.
- Vinterväghållning omfattar kostnader för bland annat kantmarkering, plogning och halkbekämpning.

Kommunen betalar inte ut bidrag till förrättningskostnader, byggande eller upprustning av väg.

Ansökan om årligt driftbidrag

För att få bidrag första gången måste skriftlig ansökan göras till Katrineholms kommun.

Ansökan ska göras på kommunens blankett, nödvändiga bilagor bifogas beroende på vägens funktion.

Ansökan ska ha kommit in till kommunen senast 30 april bidragsåret.

Den väghållningsorganisation som har ansvar för vägen ska besluta om att söka bidrag på ett årsmöte eller på en extra stämma.

Beräkning och utbetalning av bidrag

Vägens funktion (vägkategori) avgör hur hög bidragsprocenten blir.

1) Väg med statsbidrag

Kommunalt bidrag lämnas med 1,20 kr per meter väg.

2) Väg utan statsbidrag

Kommunalt bidrag lämnas med 2 kr per meter väg.

3) Övriga vägar

Kommunalt bidrag lämnas med 1,50 kr per meter väg.

4 §. Utbetalning av årligt driftbidrag

Driftbidrag betalas i efterskott för kalenderår under förutsättning att medel tilldelats i budget.

Förutsättningar för utbetalning

Driftbidrag lämnas endast om vägen är i tillfredsställande skick för sitt ändamål och väghållningen är ordnad genom en förrättning som har vunnit laga kraft eller genom en överenskommelse som har godkänts av Katrineholms kommun.

Vägar som beviljas årliga driftbidrag ska hållas öppna för trafik med motordrivna fordon och underhållas väl.

Om en väg stängts av för trafik utan kommunens medgivande eller om underhållet eftersatts betalas inte bidraget ut förrän bristerna har åtgärdats.

Väghållaren ansvarar för att anmäla ändrade förhållanden till kommunen, om inte kan denne bli återbetalningsskyldig för bidrag som utbetalats på felaktiga grunder.

Förutsättningarna för bidrag ska uppdateras vart femte år.

5 §. Tillsyn m.m.

Kontroll av förutsättningar för bidrag kommer att ske genom tillsyn vart femte år för vägar som endast beviljats kommunalt driftbidrag. Förutsättningar för vägar som även beviljats statligt bidrag kontrolleras av Trafikverket.

Vid tillsynen kommer vi särskilt att titta på:

- Anslutning till allmän väg ur trafiksäkerhetssynpunkt
- Grusslitlager och beläggningsslitage
- Diken och kantskärning så att vatten inte blir stående på vägbanan
- Trummor ska vara rensade samt in- och utlopp ska fungera
- Broar - röjning och rengöring
- Röjning till normalt 2 meter från vägkant och 4,6 meter högt

6 §. Bemyndigande

Frågor om driftbidrag prövas av Service- och tekniknämnden som har väghållningsansvar inom Katrineholms kommun.

Beslut om att bevilja bidrag fattas av Samhällsbyggnadsförvaltningen som även betalar ut driftbidraget.

7 §. Giltighet

Dessa bestämmelser gäller för underhållsbidrag som ska utbetalas från och med bidragsåret 2017.

De upphävda normerna gäller fortfarande för årliga driftbidrag som utbetalas 2016.

Samfällighetsförening, vägförening eller fastighetsägare som tidigare erhållit kommunalt bidrag skall inför utbetalning 2017 inlämna en förnyad ansökan, med uppdaterad väg- och kontaktinformation enligt särskilt formulär som tillhandahålls av Katrineholms kommun, Samhällsbyggnadsförvaltningen.

Ansökan ska skickas in senast den 30 juni 2016.
